

JEF AERTS

Mavi Kanatlar

ÇEVİRİ: ERHAN GÜRER

Büyük veya küçük tüm devler için

The background of the entire page is a light blue sky filled with numerous soft, white, fluffy clouds of varying sizes and shapes, creating a serene and airy atmosphere.

Filizcik

Sonbahar tatilinin ilk günüydü ve birlikte sadece eğlenceli şeyler yapacaktık. Turnaları seyretmek gibi.

Jadran’la orman yolunda kim önce göle varacak diye yarışıyorduk. Abim kauçuk çizmeleriyle önden koşuyordu. Onun kazanmasına izin veriyordum. Herkes Jadran’ın kazanmasına izin verirdi. Bir yavru kurt gibi güçlüydü ancak büyük, sırık gibi vücudu yavaştı.

Kaybetmeyi kabullenemezdi bir de.

“Dikkat et dev, seni geçeceğim!” diye seslendim, onu coşturmak için.

Jadran da coşturulmaktan hoşlanırdı. Sendeleyerek taşların üzerinden çamurlu kıyıya kadar koştu. Çoğu kez olduğu gibi başı hafif öne eğikti ve sırtı kamburdu.

“Önce ben görmek istiyorum.” dedi zorlukla soluyarak. “Her şeyi ilk ben görürüm, değil mi Josh?”

Sazlığın arkasından trompet sesleri geliyordu.

Gurrr gurrr gurrr!

Jadran dönüp kol kola göle doğru yürüyen annemize ve Murat’a el salladı. Yasemin ağır ağır arkalarından geliyor, turnaları görmemek için elinden geleni yapıyordu. Atkısını yüzünün üzerine, gözlüğünün altına kadar çekmişti.

“Onları duymaya başladım bile.” diye seslendi Jadran. “Bu da sayılır, değil mi anne?”

Annemle Murat aynı anda başparmaklarını havaya kaldırdılar. Sonra da buna güldüler, yine aynı anda.

Murat’la kızı henüz geçen hafta bizim apartmana taşınmışlardı. Tam sorunsuz olmamıştı. Jadran’ın Murat’a bir şey söylemesi çok uzun sürmüştü. Taşındıkları akşam ön kapıyı bir dolapla engellemişti. Durumu kurtaracak tek şey bundan sonra benim odamda, birbirine dayalı iki matrasta yatmamıza izin verilmesi sözü olmuştu.

Jadran sakar adımları ve vücudunun yanında sallanan büyük elleriyle, çenesi öne çıkık bir şekilde turna kuşlarının sesine doğru koşmaya başladı.

“Josh, dikkat et fazla ileri gitmesin!” diye bağırdı annem rüzgârın sesini bastırarak. “Bataklığa kadar gitmesin!”

Hızla arkasından koştum. Jadran on altı yaşındaydı ve beni tek koluyla havaya kaldırabiliyordu. Ancak her ne kadar benden beş yaş büyük olsa da annemin gözünde benim küçük kardeşimdi o.

Bir sazlığa kadar çamurda şap şap yürüdük. Jadran turna kuşlarıyla birlikte gurr gurrr öttü. Her adım atışında ayak bilekleri daha çok batıyordu çamura.

Gurrr gurrr gurrr!

Saz püsküllerinin arasında dev kuşlar yiyecek gaga-lıyorlardı. Uzun ayakları ve ince tüylü kuyruklarıyla onlarca kuş vardı. Başlarında kırmızı lekeler vardı ve siyah-beyaz boyunları ileri geri hareket edip duruyordu.

“Oradalar!” diye bağırdı Jadran. Kollarını havaya atıp kuşlardan tarafa doğru zıpladı. Soğuk su havaya sıçradı. Baldırına kadar çamura saplanmıştı.

“Kapa çenenı, Dev!” diye fısıldadım ancak çok geçti. Bizi fark etmişlerdi. Turna kuşu alarmı çalmıştı.

Gaa gruui! Gaa gruui!

Kuşlar taş kesilmişlerdi, başları öne çıkık, ayak parmakları tetikte. Sadece tüyler ürpertici çılgınlık atan gagaları hareket ediyordu.

“Ürküttün onları!” diye tısladım.

“Bir şey yapmıyorum ki...” Jadran sazlıkta yol açıyordu kendine. “Korkmayın arkadaşlarım. Geliyorum!”

“Jadran, dur!” diye bağırdı annem kıyıdan.

Bunun anlamı şuydu: *Tut onu, Josh.*

Keskin dallara kestirmemek için ellerimin üzerine çektim kollarımı. Abim kollarıyla rastgele etrafına vurup ayağıyla sapları yassılaştırıyordu. Turna kuşları kanatlarını açıp giderek daha yüksek sesle ötmeye başladılar.

Gaa gruui! Gaa gruui!

“Bekle ama, Dev!” diye seslendim.

Jadran ellerini düdük haline getirdi. “Size zarar vermeyeceğim! Ben kimseye zarar vermem!”

Sonra havalandılar, hepsi birden.

Korkunç bir gürültü koparmışlardı, kanatlardan bir fırtına bulutu gibiydiler. Turna kuşları birbirlerine çarptılar, çam ağaçlarını sıyrarak geçtiler ve kanatlarını çırparak olabildiğince çabuk uzaklaştılar.

Jadran korkarak bir adım geriye atınca dizlerine kadar çamura battı.

“Sakin ol.” diye yatıştırdım onu. “Derin nefes al.”

Annemle Murat gölü çevreleyen yoldan hızla bize doğru koştular. Yasemin telefonunu çıkarıp her şeyi çekmeye başladı, öylesine, eğlenmek için.

“Burada kalmalılar!” diye bağırdı Jadran.

“Sorun değil. Yine gelirler.” dedim.

Jadran avuç içiyle suya vuruyordu. “Gidiyorlar değil mi? Kışları İspanya’da yaşıyorlarmış, kendin söyledin!” Su mercimeği poposuna çarpıyordu.

Turna kuşları toplanıp iki sıra hâlinde süzülerek suyun üzerinden geçtiler. Her kanat çırpışında teleklerin uğultusu duyuluyordu. Jadran’ın elini tutup çizmeleri tamamen saplanmadan onu içine çeken çamurdan dışarı çıkardım.

“Bak, hoşça kalın demek istiyorlar.” dedim Jadran’ı tekrar gölün kıyısına yönlendirirken. “Turna kuşları havada harfler oluştururlar, biliyor muydun?”

Jadran başını salladı. Ama dönüp giderek daha yüksekten uçan kuşlara baktı.

“U!” diye seslendi.

“Bu şekilde birbirleriyle konuşabiliyorlar, Finlandiya’dan Akdeniz’e kadar.”

Jadran başıyla onaylayıp bütün yönleri gösterdi. “Bak, bir I var. Orada da bir J! Üzerindekilerse noktaları.”

Jadran’ı yazları kayıklardan geçilmeyen tahta iskeleye götürdüm. Yasemin iskelenin kıyısında yükselen turna kuşlarıyla kendini çekiyordu.

“Gelin, gelin, gelin!” diye kandırmaya çalışıyordu Jadran kuşları.

Gurrr gurrr gurrrii!

“Bana sesleniyorlar, değil mi?”

Yasemin kızarak film çekmeyi bıraktı. “Salaklık etme.”

“Jadran salak değil!” dedim.

Elimi giderek daha çok sıkıyordu. “Benim suçum.”

“Şişt!” dedim.

“Her şey benim suçum hep, değil mi?”

Kolu titriyordu. Parmaklarım çatırdıyordu.

“Her şey değil, Dev.”

“Ne kadarı peki?”

“En fazla yarısı.”

Turna kuşları gölün etrafında son bir tur atıp tel tel bulutların arasına karıştılar. Bir uçak, harflerinin üzerini çizdi.

Jadran'ın pantolon paçaları sıırıslıklamdı ve yüzü çamur lekeleriyle doluydu. Su mercimeği dizlerime kadar kaplamıştı bacağıımı.

“Şu hâlinize bakın!” dedi Murat, iltifat edercesine. Her zaman olduğu gibi şık ayakkabıları ve ütü çizgili bir pantolonu vardı.

Annem çantasından bir kâğıt mendil çıkarıp Jadran'ın yanaklarını temizlemeye başladı. Boyu annemden uzun olmasına rağmen küçük bir çocuk gibi kıpırdamıyordu.

“Bir dahaki sefer yanımızdan ayrılmayacaksın.” dedi. “Ve hemen suya girmeyeceksin.”

İyu, diye bir ses geldi birden ilerideki ormandan.

Jadran annesinin elini geri itti. Mendil yere düşüp kamışların arasında uçuşmaya başladı.

“O ne?” diye sordu.

İi-ii-iyu!

İlk Yasemin gitti ötüşün peşinden. Spor ayakkabılarını kirletmemek için ayaklarını dikkatlice kaldırdı. Tek başına gitmesine izin vermeyecektik tabii.

“Yanımızdan ayrılmayacaksın demedim mi, Dev?” diye seslendi annem.

Ama koşturaya başlamıştık bile.

Tiz sesler bir fındık ağacının altından geliyordu. Yaklaşabilmek için dalları araladım. Yaprakların arasında ince, uzun bir kuş vardı. Gagası açık bir yavru turnaydı. Tüyleri henüz kahverengimsiydi ve büyük kuşlarda olduğu gibi güzel siyah-beyaz çizgili boynu yoktu.

“Panik içinde...” diye fısıldadım.

Jadran heyecandan titriyordu. “Onu unutmuşlar!”

“Bak, çıkamıyor.” dedi Yasemin.

Kuş yavrusuna eğildim. Beni tekmelemeye çalışıyordu ancak ayakları ulaşamıyordu. Kanadı bir balık ağına takılmıştı.

“Kanıyor!” diye seslendi Jadran.

“Zavallı şey...” dedi Yasemin.

Murat yardıma geldi. Kuşu nasıl kımıldatmadan tutacağımı gösterdi. Bir eliyle ayaklarını tutup diğer eliyle balık ağını çözdü. Sol kanadının altındaki tüyleri kandan yapışmıştı.

“Bir kanca daha kalmış.” dedi Murat.

Murat’ın kancayı yaradan çekebilmesi için parmaklarımı kanadının altına soktum. Yavru hemen beni gagalamaya başladı.

“Ay!” Sanki onun eliymiş gibi Yasemin geriye fırladı.

Murat ipi sarıp kancayı cebine koydu. Ütülü pantolonuna kan bulaşmıştı ve ayakkabıları yosunla kaplıydı.

Turna kuşu kısa bir an yerinde bekledi. Sonra güçlkle ayağa kalkıp sekerek çalılığın arasından çıktı. Dev gibiydi. Dik durduğunda neredeyse çeneme kadar geliyordu.

Şaşkın bir hâlde tıpır tıpır yürümeye başladı kıyıda. Ancak başka bir turna kuşu yoktu görünürde. Öyle bir çılgılık attı ki acıttı.

Ciddi bir ifade yerleşti Jadran'ın yüzüne. “Ailesini çağırıyor, değil mi?”

“Onu aramaya gelirler.” dedi Murat. “Hayvanlar yavrularını yalnız bırakmazlar.”

Yarım saat bakmaya devam ettik. Hava kararmaya başlamıştı ve gölün paslı turuncusu son bir kez parıldadı. Ancak turna kuşları dönmediler.

Jadran yavrunun her sekişine zıplayarak eşlik ediyordu. Kanatlarını çırpmayı denediğinde Jadran da aynısını yapıyordu. Bir eli açıktı, diğeriye gevşekçe vücudunun yanında sallanıyordu.

Gurrr, diye öttü turna kuşu, bir hakem düdüğü yutmuş gibi. *Gurrr gurrr gurrr!*

“Filizcik!” diye aguladı. “Filizcik! Adı Filizcik.”

Annem dudağını ısırđı. Herkes bunun ne anlama geldiğini biliyordu. İsim verdiği her şey Jadran'ın bey-ninde özel bir yer ediniyordu ve bir kez yer edindiğinde de bir daha kaybolmuyordu.

Jadran sekerek yürüyor, bir kolunu çırpıyordu. “Kana-dı kırılmış, değil mi?”

“Ormancıyı aramalıyız.” dedim hemen. “Ne yapı-lacağını o bilir.”

Murat annemden aldığı bir mendille ayakkabılarını temizledi.

“Akıllıca bir fikir.” dedi. “Vahşi bir hayvan sonunda.”

Jadran vahşi hayvanlardan korkmazdı. Kimsenin bir şey söylemesine fırsat vermeden geniş adımlarla Filizcik’e doğru dans etmeye başladı.

Annem öfkesini gizleyemiyordu artık. Jadran son haftalarda yeterince başımızı ağrıtmıştı.

Uyuşuk bir köpek gibi kuşun peşinden gidiyordu. “Onun bakımını yapacağım!”

“Bırak!” diye seslendim.

Jadran kollarını açarak Filizcik’i iskeleye sıkıştırdı. Ayağıyla kaçış yolunu kapatıp kuşu arkasından yakaladı. Yakalanmasına engel olmamıştı kuş. Jadran bir kolunu kuşun altına uzatıp onu kaldırdı. Kuşun sırtını okşadı. Tüylerini düzelterip ayaklarını avuçlarının içine aldı.

“Sakin ol, Filizcik.” diye fısıldadı. “Seni evimize götüreceğim!”

Rüzgâr daha sert esmeye başlamıştı. Fındık dalları rüzgârda sallanıyordu ve siyah bulutlar ağaç sıralarının üzerine yığılıyorlardı.

Annemle Murat ne yapacaklarını konuşuyorlardı.

“Ben gittim.” dedi Yasemin, yarı telefonuna yarı bize. Orman yoluna doğru yürümeye başlamıştı bile.

Jadran Filizcik’i giderek daha çok bastırıyordu göğsüne.

“Fazla bastırma Dev, boğulur yoksa.” dedi annem.

“Benimle kalacak!”

Kısa bir an göz göze geldik. Filizcik’i burada bırakamayacağımıza ikna edecek kadar kilitlenmişlerdi bakışlarımız.

“Karanlıkta tilkiler kolaylıkla yakalar onu.” dedim.

“Murat’ın bir arkadaşı veteriner.” dedi annem.

“Oraya götüreceğiz onu.”

Murat başıyla destekledi. Plan buydu.

Ancak Jadran bir plana sıkıştırılamazdı. Yerinden kıpırdamaz olmuştu. Dudakları incelmeye başlamıştı. Göğsü inip kalkıyordu.

“Sakın yapma!” Ellerimle kulaklarımı kapadım.

Jadran ağzını sonuna kadar açtı. Filizcik bağırisından büzülmeye başladı. Annem hemen etrafına baktı. Bereket başka kimse yoktu kıyıda.

“Peki, o zaman.” dedi kısaca. “Al.”

Jadran gözlerinden birini açtı. Ses hacmi yarıya düşmüştü.

“Ancak yarın sabah erkenden...”

Jadran koluyla yüzündeki sümüğü sildi. Filizcik’i okşadı, bir dev bebek gibi salladı ve Yasemin’in yanından geçerek ormana doğru yürümeye başladı.

Üç adım attıktan sonra az önce neredeyse dünyanın sonunun geldiğini unutmuştu bile.

Turna yavrusu bir çamaşır sepetine sığmaz. En büyük taşıma kutusuna da. Annem Filizcik'i ne banyoda ne de koridorda istiyordu. Beş kişiyle yeterince dardı zaten apartman dairesi.

Çaresiz balkona geçecekti.

Yere gazete kâğıtları serdik. Murat amaşır kurutmalığından oraplarımızı topladı, kurutmalığı yan yatırıp parmaklığın üzerine kaldırdı. Filizcik yedinci kattan aşağı düşmesin diye kurutmalığı bir parça çamaşır ipiyle bağladı, bir çeşit demir parmaklık gibi.

Biz Filizcik'in yarasını sarmaya çalışırken Jadran yem arıyordu. Murat Filizcik'in kanadını kaldırdı, ben tüylerini kaldırdım, annemse balık kancasının açtığı yaraya bir spreyle dezenfekte ilacı sıktı. Kana-

ma durmuştu ve Murat'ın dediğine göre yara, dikiş gerektirecek kadar kötü değildi.

Jadran bir balık kroketin kabuğunu bıçakla küçük parçalara ayırdı. Bir plastik kaba su doldurup balkona götürdü. Sonra Filizcik'i serbest bıraktık. Kanatlarını rastgele parmaklığa karşı çırpıp bir köşeye yerleştirdiğimiz battaniyenin üzerine kıvrıldı.

Bir süre pencerenin yanında durup baktık. Murat ve annem fazla samimice birbirlerine yaslanmışlardı. Filizcik'in en ufak hareketinde Jadran elimi tutup sıkıyordu.

“Yarın her tarafı pisleyecek.” diye homurdandı Yasemin. “Ve o kurutmalıkla bir hapishane gibi oldu burası.”

Yasemin taşınmadan sonra ona kalan odasına girip kapıyı çarptı. Jadran'ın yedi cüceler posterini hemen indirmesi gerekiyordu.

Aşağıda kent uykuya dalıyordu. Sokaklar boşalıyordu. Dükkanların kepenkleri indiriliyordu.

“Bir şeyler yemelisin.” diye fısıldadı Jadran. Balkon kapısını aralayıp balık kroket dolu tabağı kuşa yaklaştırdı. “Hadi, senin için hazırladım.”

Filizcik dönüp bakmıyordu bile.

“Bana kızgın.” Jadran kapıya bir yumruk attı.

“Neden?” diye sordum. “Kancayı oraya atan sen değilsin ki?”

Jadran alnını pencereye vurdu. “Ailesini ben kovdum. Şimdi yapayalnız!”

“Yapayalnız değil.” Jadran’ın sırtını sıvazladım.

Kendi ağzına bir parça balık kroketi koydu.

Şimdi birbirimize yakın yatıyorduk. Odama tam iki matras, giysilerimizi asmak için bir sandalye, okul kitaplarım için bir raf ve bir dolap sığıyordu. Jadran uykusunda kolunu sağa sola salladığında yüzüme vuruyordu. Ayrıca tuhaf, hırıltılı sesler çıkarıyordu, sanki her rüyayı yüksek sesle yaşıyormuş gibi.

Yine de odama yattığına seviniyordum. Yalnız uyduğumda kabuslar gördüğüm olurdu. Sabah yataktan kalktığımı ve herkesin yeryüzünden silinmiş olduğunu görürdüm.

“Sen Jadran’ın koruyucu meleğisin.” demişti annem bana henüz sekiz yaşındayken. İlk kitap eleştirimi yaptığımda Jadran henüz biçimsiz büyük harfleriyle

bocalıyordu. “Kardeşin zorlandığında ona yardımcı olmalısın.”

“Jadran bir dev.” dedim. “Ona nasıl yardımcı olabilirim ki?”

“Sen de bir devsin, Josh. Küçük bir dev, ancak içten.”

“Mahallenin en güçlüsü, bilek güreşinde herkesi yeniyor, bense...”

Annem gülümsedi sadece ve ona iyi bakmamı söyledi.

Jadran’a biraz daha sokulup başımı karnına koydum. Bir şey söylemedi ancak uyanık olduğunu biliyordum.

Nefes köprüsü kurduk. Her akşam yapardık, yoksa uyuyamazdı. İlk tempoyu ben tutardım. Derin nefes alırdım, Jadran da beni taklit ederdi.

Alır verirdim. Göğüs ve karınla.

Pfff.

Abim çenemi üflerdi.

Nefes oyunu annemin fikriydi aslında. Annem ve Jadran benim doğuşumdan beri yapıyorlarmış. Büyük yatakta aralarında yatardım. Benim kadar hızlı nefes alıp vermeye çalışırlardı, püfleyip hırıldayarak.

“Birlikte nefes alıp vermek bir bağ kurar insanlar arasında.” derdi annem, o ankinden daha büyük ve güçlü bir bağ.

“Şimdi sıra sende, Dev.”

Jadran sarsıntılı bir şekilde ve titreyerek nefes alıp verirdi. Havayı dudaklarının arasında uğuldatırdı. Doğal olarak ben de aynı perdeden uğuldatırdım. Ancak çok geçmeden çok hızlı yapmaya başladı bunu.

“Bu şekilde bana yetişemeyeceksin.” diye fısıldadım. “Sonra bütün köprü bozulacak.”

Jadran aynı ritmi yakalamamızı sağlamak için çabalardı.

“Al.” derdi sesli soluyarak. “Al. Al. Al!”

O kadar hava çekerdim ki içime ciğerlerim neredeyse patlayacak hâle gelirlerdi. Sonunda senkronik olurduk. Başım Jadran’ın karnında inip çıkardı.

Kaybolurdu küçük oda, apartman, kentin uğultusu. Abim ve benden başka bir şey yoktu artık, o harika büyük yatakta.